بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

الحمد للہ والمنۃ

کہ یہ کتاب لاجواب حجم میں چھوٹی مسائل میں موٹی

پکی روٹی

ضروری مسائل بخطِ عربی

ملنے کا پتہ

عمر بک سنٹر

قذافی سٹریٹ الفضل مارکیٹ اُردو بازار لاہور

قیمت ۱۰ روپے

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

جیکو پچھے بسم اللہ دے معنے کیہڑے ہین تو اکھ جی ایہ
شروع کرناں ہاں میں ایس کتاب نوں نال نام خدا تعالیٰ دے
جیہڑا روزی دیندا ہے ہر جی نوں وچ دنیا دے اتے بخشیگا مومناں
نوں نہ کافراں نوں دہاڑے قیامت دے جیکو پچھے توں بندہ
کسدا ہیں تو اکھ جی خدا تعالیٰ دا جیکو پچھے تو امت
کسدی ہیں تو اکھ جی حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ
علیہ وسلم دی جیکو پچھے توں دوستدار کسدا ہیں توں
اکھ جی چوہاں یاراں حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دیاں دا
پہلا یار حضرت ابا بکر صدیق رضی اللہ تعالیٰ عنہ دوجا
یار حضرت عمر خطاب رضی اللہ عنہ تریجا یار حضرت عثمان
ابن عفان رضی اللہ تعالیٰ عنہ چوتھا یار حضرت علی کرم اللہ
وجہہ جیکو پچھے توں اولاد کسدی ہیں تو اکھ جی
حضرت آدم صفی اللہ دی جیکو پچھے تو ملت کسدے ہیں
تو اکھ جی حضرت ابراہیم خلیل اللہ دی جیکو پچھے

توں گروہ کسدا ہے ھین توں آکھ مسلمانانداہے جیکوں پچھی
توں مذھب کسدے ھین توں آکھ جی حضرت امام اعظم رحمۃ اللہ
علیہ دے جیکوں پچھی سبھی صاحب مذھب دے کتنے ھین توں
آکھ جی چار پہلا مذھب حضرت امام اعظم رحمۃ اللہ علیہ دا
دوجا مذھب حضرت امام شافعی رحمۃ اللہ علیہ دا۔ تریجا مذھب
حضرت امام مالک رحمۃ اللہ علیہ دا۔ چوتھا مذھب حضرت
امام احمد حنبل رحمۃ اللہ علیہ دا جیکوں پچھی پیغمبر
صاحبدیاں کتنیاں پیڑھیاں جانیاں فرض ھین توں آکھ جی
چار حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بیٹا عبداللہ
دا عبداللہ بیٹا عبد المطلب دا عبد المطلب بیٹا ہاشم دا ہاشم
بیٹا عبد المناف دا جیکوں پچھی توں مسلمان کدوں دا ھویا
ھین توں آکھ جی روز میثاق دا جسدن ہاڑے خدا تعالی نے سبھ
ارواح پیدا کیتے ھین جیکوں پچھی سبھے ایمان کتنے ھین
توں آکھ جی پنج جیہڑا ایمان پیغمبراں دا ھے اسدا نام ایمان
مقبول ھے اتے جیہڑا ایمان فرشتیاں دا اسدا نام ایمان مطبوع
ھے اتے جیہڑا ایمان مومناندا اسدا نام ایمان معصوم ھے اتے
جیہڑا ایمان بدعتیاندا اسدا نام ایمان موقوف ھے۔ اتے جیہڑا

ایمان کافراں دا اُسدا ناں ایمان مردود ہے جیکو پچھے تیرا
ایمان بیٹھا ہے یا کھلوتا ہویا توں آکھ جی جس سبھے حکم
خدا تعالیٰ دے منے اُسدا ایمان بیٹھا ہے اتے جس نے بے فرمانیاں
کیتیاں اُسدا ایمان کھلوتا ہے ویکھاں کتنو بیٹھے ٹرو نجس ۔
جیکو پچھے تیرا ایمان ننگا ہے یا کجیا ہویا توں آکھ جی
جس وچ حیا ہے اُسدا ایمان کجیا ہویا اتے جس وچ حیا نہیں
اُسدا ایمان ننگا ہے جیکو پچھے تیرے ایمان دی جگہ
کیہڑی ہے توں آکھ جی دل مومن دے وچ جیکو پچھے تیرے
ایمان دی جڑھ کیہڑی ہے توں آکھ جی پڑھنا علم شریعت
دا جیکو پچھے رکن ایمان دے کتنے ہین توں آکھ جی دو
اقرار باللسان و تصدیق بالقلب ۔ اقرار کیتا نال زبان دے
اتے منیاں سچ کر نال دل دے ۔ خدا اک ہے خدا دا بھیجیا
ہویا محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم برحق ہے
جیکو پچھے حکم ایمان دے کتنے ہین توں آکھ جی ست
اول جیکو مسلمان ہووے اُسنوں قتل نہ کیجے دوجا اُسنوں
بند نہ دیجے تریجا اُسدا مال نہ کھسیئے چوتھا اُسنوں بغیر
حکم شرع دے نہ دنجانیے ۔ پنجواں اُسدا گلہ نہ کیجے

چھیواں اسدا گھر بہشت وچہ ہوسی ستواں اس تے دوزخ دی بھاہ حرام ہوسی جیکو پچھے شرطاں ایمان دیاں کتنیاں ہین تاں آکھ جی ست اول ایمان نال غیب دے لیاوناں دوجا علم غیب دا خاص خدا تعالیٰ نوں معلوم ہے تریجا اختیار اپنے نے ایمان لیاوناں چار فضلاں خدا تعالیٰ دیاں دا امید وار رہنا پنجواں عذاباں خدا تعالیٰ دیاں نہیں ڈر دیاں رہنا چھیواں حلالاں خدا تعالیٰ دیاں نوں حلال کر جاننا ستواں حراماں خدا تعالیٰ دیاں نوں حرام کر جاننا جیکو پچھے صفتاں ایماندیاں کتنیاں ہین تاں آکھ جی ست۔ اٰمنتُ باللہِ منیاں میں خدا تعالیٰ نوں وملٰئِکتہٖ۔ اتے منے میں سبھ فرشتے خدا تعالیٰ دے وکتبہٖ۔ اتے منیاں میں سبھ کتاباں اسدیاں ورسلہٖ اتے منے میں سبھ پیغمبر اوس دے والیوم الاٰخر۔ اتے منیاں میں دیہاڑا قیامت دا۔ والقدر خیرہٖ وشرہٖ من اللہِ تعالیٰ۔ اتے منیاں میں اندازہ نیکیاں دا اتے بدیاں دا طرفوں خدا تعالیٰ دیوں نیکیاں وچہ خدا تعالیٰ راضی ہے اتے بدیاں وچہ راضی نہیں والبعث بعد الموتِ اللہ تعالیٰ مارے گا مار کے جوائے گا وت تہ

ماریگا جیکو پچھی شرطاں بقا رھنے ایمان دیاں کتنیاں ھین
توں اکھ جی ترے اول بندہ شکر کرے جو اللہ تعالیٰ نے
ایمان دتا ھے۔ دوجا ڈردا رھے ایمان دتا ھویا مت گھس
گے۔ تریجا ظلم نہ کرے کسے تے جیکو پچھی بنائیں مسلمانی
دیاں کتنیاں ھین توں اکھ جی پنج کلمہ پڑھنا ھک نماز
پڑھنی دو روزے ماہ رمضان دے رکھنے ترے زکوٰۃ مال
دی دینی چار حج کرنا پنج جیکو پچھی واجب اسلام دے
کتنے ھین توں اکھ جی ست۔ خدمت قبیلے بھکھے دی کرنی
ھک قربانی دینی دو۔ صدقہ عید الفطر دا دینا ترے ماں
پیو دی خدمت کرنی چار۔ عورت نوں خدمت خصم دی
کرنی پنج عمرہ بجا اننا چھے وتر پڑھنے ست جیکو پچھی
سنتاں اسلام دیاں کتنیاں ھین توں اکھ جی ست سارا سر منانا
ھک وال لباں دے لینے دو وال نک دے لینے ترے وال بغلاں دے
لینے چار پاکی کرنی پنج سنتی بھنا چھ۔ نونہہ لھانے ست جیکو
پچھی حکم شرع دے کتنے ھین توں اکھ جی اٹھ فرض ھک
واجب دو سنت ترے مستحب چار حلال پنج حرام چھ مکروہ
ست مباح اٹھ جیکو پچھی فرض کلمے دے کتنے ھین توں

تُوں اکھ جی ستّ کلمہ پڑھنا ہِک صحیح پڑھنا دو معنیاں نال پڑھنا
ترے مدّ نال پڑھنا چار عمر وچ ہِک وار پڑھنا پنج جتھے
کوئی اکھے اوتھے پڑھنا چھ اَنے جتھے کوئی کفر بکے اوتھے
پڑھناں ستّ جیکو پچھی فرض وضو دے کتنے ہین
توں اکھ جی چار۔ موتہ دھونا ہِک باہاں دھونیاں دو
چوتھا حصہ سردا مسح کرنا ترے پیر دھونے چار
جیکو پچھی سنّتاں وضو دیاں کتنیاں ہین توں اکھ جی
دس اوّل وضو دے ہتھ دھونے ہِک استنجا کرناں دو
بسم اللہ العظیم والحمد للہ علی دین الاسلام الاسلام حق
والکفر باطل پڑھنا ترے۔ کرولی کرنی چار۔ مسواک کرنا
پنج نک وچ پانی پاوناں چھے داڑھی دا خلال کرناں ستّ
انگلیاں ہتھاں پیراں دیاں دا خلال کرناں اٹھ کناں دا
مسح کرناں نوں۔ ترے واری ہر اعضا تے پانی پاوناں
دس جیکو پچھی مستحب وضو دے کتنے ہین توں
اکھ جی ستّ۔ نیت وضو دی۔ نویت ان اتوضّأ لرفع
الحدث والاستباحۃ الصلوٰۃ کرنی ہِک پہلوں سجا پاسا
دھوناں دو۔ ترتیب دھوناں ترے۔ انوٹی دھونا

دُھونا چار سارے سِر دا مسح کرنا پنج گردن دا مسح کرناں
چھ وقت وضو دے پگڑی کو ڈھیاں نہ لاہ رکھنی ست
جیکو پچھے بھندڑ وضو دے کِتنے ہین تُوں آکھ جی
ھِکو یہ واؤ ھک۔ بول دو۔ ودی ترے۔ مذی چار
منی پنج۔ سنگریزہ چھ۔ لہو حیض دا ست۔ لہو
نفاس دا اٹھ۔ غائط نوں۔ کرم دس۔ ریم یاراں۔ لہو بارا
زرد پانی تیراں۔ گکا پانی چوداں۔ قے پروا تی پندراں مست
ہو ونجے سولاں۔ بیہوش ہو ونجے ستاراں۔ دیوانہ ہو
ونجے اٹھاراں۔ مباشرت فاحشہ اُنی ھنساں وچہ نماز
رکوع وسجود والی دے ڈبہ پاسے پرنے سونا اکویہ جیکو
پچھے نہاونان کتنی گلیں فرض ھوندا ھے تُوں آکھ
جی پنجیں گلیں۔ پانی منی دا آپ کے نکلے ھک
حشفہ غائب ہو ونجے دو عورت حیض تھیں
پاک ہووے ترے۔ عورت نفاس تھیں پاک
ہووے چار عورت نوں دھاڑے پاکی دے
کم ہو ونجن ھر نماز نہا کے پڑھے پنج جیکو پچھے
واجب نہاونان کتنی گلیں ھوندا ھے توں آکھ جی

دو گلیں۔ کافر نال جُنب دے مسلمان ہووے ہک میت
نوں نہاؤناں دو۔ جیکو پُچھے سنت نہاوناں کتنی
گلیں ہوندا اے تاں آکھ جی چونہہ گلیں دوہاں عیداں
دے دہاڑے نہاوناں ہک دہاڑے جمعہ دے
نہاؤنا دو۔ دہاڑے احرام دے نہاوناں ترے دہاڑے
حج دے نہاونا چار جیکو پُچھے مستحب نہاوناں کتنی
گلیں ہوندا ہے تاں آکھ جی ترے گلیں کافر سوائے
جُنب دے مسلمان ہووے ہک ورھیاں دینال بالغ ہووے
دو نابالغ وطی کرے ترے جیکو پُچھے غسل وچہ
فرض کتنے ہین تاں آکھ جی ترے۔ کرولی کرنی ہک نک
وچہ پانی پاونا دو۔ سارا پنڈا ہک وار تر بتر دھونا جے
ہک وال بھی سکا نہ رہے ترے جیکو پُچھے سنتاں
غسل دیاں کتنیاں ہین تاں آکھ جی پنج اول غسل دے ہتھ
دھونے ہک استنجا کرنا دو پنڈے تھیں پلیدی دور کرنی
ترے وضو کرنا چار ترے واری پنڈے تے پانی پاونا پنج جیکو پُچھے
فرض تیمم دے کتنے ہین تاں آکھ جی ترے نیت تیمم
دی نویت ان اتیمم لرفع الحدث والاستباحۃ الصلوٰۃ

کرنی ہِک دوھنہ زمین پاک تے مار کے مُنہ تے ملنے دو
دوھنہ زمین پاک تے مار کے باہاں ملنیاں ترے
جیکو پچھے تیمم کتنی گلیں درست ہوندا ہے تاں آکھ
جی تنیں گلیں کوہ دا قدر یا پانی دور ہووے ہک گڈہ نہ
سکے دو وضو ساز نہ سکے ترے تریہ دا خوف ہووس چار مال
ونجن دا خوف ہووس پنج جیکو پچھے جنب والی عورت
تے مرد نوں کتنیاں گلاں منع ہین تاں آکھ جی چھ مسجد
نہ وڑے ہک قرآن نہ پڑھے دو قرآن نوں بغیر غلاف دے ہتھ
نہ لاوے ترے قرآن مجید نہ لکھے چار نماز نہ پڑھے پنج طواف
خانے کعبے دا نہ کرے چھے دو گلاں عورت حیض و نفاس
والی نوں زیادہ منع ہیں روزہ نہ رکھے ست خصم کول نہ
سوئیں اٹھ جیکو پچھے فرض نماز دے کتنے ہین تاں
آکھ جی چودا چھے نماز دے اندر اٹھ نماز دے باہر جیہڑے
باہر ہین۔ کپڑے پاک ہک جگہ پاک دو جسہ پاک ترے
مرداں نوں گھٹناں کوڈیاں تھیں دھنی توڑی اتے غلام نوں
بھی کوڈیاں نہیں دھنی توڑی عورت گل تے سینے توڑی
اصیلاں نوں گھٹناں سر تا پیراں توڑی چار وقت سجاننا پنج قبلہ جاننا

چھ جھڑے فرض نماز دے اندر ہیں نیت نماز دی کرنی
ہِک سِدّھا کعبے نوں کھلوونا دو اللہ اکبر کہنا ترے قرآن
مجید پڑھنا چار رکوع کرنا پنج سجود کرنا چھ چھیکڑ دا التحیات
بہنا ست نماز نہیں باہڑ آونا اٹھ جیکو پچھی واجب نماز
دے کتنے ہین توں آکھ جی آکھو یہ ست عام تے چوداں خاص جھڑے
عام ہیں اللہ اکبر آکھنا ہِک پہلا التحیات بہنا دو پڑھنا التحیات
اول آخر دا اندر ترے فرض نوں اپنی جا اننا چار واجب نوں اپنی جا
اننا پنج رکوع سجود وچ تسبیح دا قدر دِدل کرنی چھ لفظ سلام
دینال باہڑ آونا ست اتھاں ستاں عاماں وچوں ہکدی ترک
نال سجدہ سہو نہیں پوندا ڈھل کرنی واجب اہی نہ کیتس سجدہ
سہو نہیں پیا جھڑے چوداں خاص ہیں الحمد پڑھنا ہِک
پہلیاں دو رکعتاں وچ پڑھنا دو الک الک واری پڑھنا ترے سورۃ
نہیں بھلوں پڑھنا چار نال سورۃ جوڑنی پنج جنہاں نمازاں وچ
ہولی پڑھنا ہے ہولی پڑھنا چھ جنہاں وچ ڈاہڈی پڑھنا ہے ڈاہڈی
پڑھنا ست وتراں وچ دعا قنوت پڑھنی اٹھ قرآن مجید ترتیب
دینال پڑھنا نوں اتھاں نواں دی ترک دینال سجدہ سہو پوندا
ہے اتے پنجاں اگلیاں دے ترک نال نہیں پوندا جتھے امام نوں ویکھے

اُوتھے مِلنا دس اِمام دے پچھے چپ کر کے کھلوناں باراں تکبیراں
دُوہاں عیداں دِیاں اکھیاں باراں تکبیراں رکوع سجود
دِیاں اکھیاں تیراں سجدہ قرآن مجید دا اکڈھنا چوداں
جیکو پچھے سنتاں نماز دِیاں کتنیاں ہین توں اکھ جی
اٹھاویہ سنت قیام وِچہ ست رکوع وِچہ ست سجدیاں وِچہ
ست التحیات وِچہ چھڑیاں ست سنتاں قیام وِچہ ہین ہتھ
کھلے کونے واسطے تکبیر تحریمہ دے مرداں نوں کناں توڑی
عورتاں نوں موڈھیاں توڑی ہِک ہتھ کھبے اوتے سجا کھناں
مرداں نوں دھنی اُتے اتے عورتاں نوں سینے اُوتے دو قیام
وِچہ کھلوتیاں سجدیاں دی جگہ داؤں ویکھناں ترے سبحنک اللہم
پڑھنا چار اعوذ پڑھنا پنج بسم اللہ پڑھنی چھ آمین پڑھنی سنت چھڑیاں
سنتاں رکوع وِچہ ہین اللہ اکبر اکھنا واسطے رکوع دے ہِک گوڈے
محکم پکڑنے دو پیراں دی گنڈ داؤں ویکھنا وِچہ رکوع دے ترے ترے
واری تسبیحاں پڑھنیاں چار قومہ کرناں پنج سمع اللہ لمن حمدہ پڑھنا
چھ ربنا لک الحمد پڑھنا ست چھڑیاں سنتاں دوہاں
سجدیاں وِچہ ہین اللہ اکبر اکھنا واسطے دوہاں سجدیاں دے
ہِک دوہاں ہتھاں وِچہ متھا لگاونا دو نک داؤں ویکھنا ترے

تریواری تسبیحاں پڑھنیاں چار دوہاں سجدیاں وچ آرام کرناں
پنج لنگانوں سجدہ دیواؤناں چھ انگلیاں ہتھاں پیراں دیاں
طرف قبلے دی کرنیاں ست چھڑیاں سنتاں التحیات وچ ہین
اللہ اکبر آکھنا واسطے التحیات دے ھک دوہنہ پتاں نے رکھنے
دو سینے داؤں ویکھنا وچ التحیات دے ترے سجا پیر کھلا کرنا چار
کھبے پیر اُتے بہنا پنج درود پڑھنا چھ دعا پڑھنی ست جیکو کجھ
مستحب نماز دے کتنے ہین توں آکھ جی سناویہ ہتھ کناں توں
لاونے واسطے تکبیر تحریمہ دے ھک سجے کھبے داؤں نہ ویکھنا
دو فرض اکلا پڑھنا ترے اوباسی اوس منہ نے ہتھ رکھنا چار
کھنگار نہ پوہنجے پنج مٹی نہ پوہنجے چھ جا نجا زور ہووس کھنگ
ٹھلے سنن وچ رکوع دے کند برابر پگڑی دے رکھنی اٹھ دو
گوڈے سجدے دے بندیاں زمین تے ٹکاونے - نوں - وت
ہتھ ٹکاونے دس وت نک ٹکاونا یاراں وت متھا ٹکاونا
باراں وت اول متھا اٹھاؤناں تیراں وت نک اٹھاونا چوداں
وت ہتھ اٹھاونے پندراں وت زانوں اٹھاونے سولاں وقت
نبت دے انگلیاں کرنیاں ستاراں وچ رکوع دے انگلیاں
کھلاریاں اٹھاراں وچ سجدے دے انگلیاں جوڑنیاں

اِی وِچ اَلتَّحِیَّات دِے اُنگلیاں دَرمیان رکھنیاں وِیہ بازو
بغلاں نال نہ لاوے اِکوِیہ پیٹ سنتھلاں نال نہ لاوے باوِیہ
پِنّیاں سنتھلاں نال نہ لاوے ترویہ چیّے دا مقدار پیر اُوچہ
وِتھ رکھنی چوِیہ ہتھ آستین نہیں باہر کڈھنے پنجویہ ہو کے
پڑھنا چھبیہ مسبوق نوں سلام امام دے توڑی پھیرنا ستاوِیہ
جیکو پچھے بہندڑ نماز دے کتنے ہین توں اکھ جی نریہ
گل اکھٹی ہک سلام دیوناں دو بنھا جھلنا ترے کھاونا
چار پیونا پنج چتھنا چھ نالہ کرنا ست۔ آہ کرنی اٹھ
اوہ کرنی نوں۔ بغیر عذر دے سنگھ سوارنا دس نچھ
دا جواب دینا یاراں۔ نچھ دا جواب لینا باراں۔ دونا نال
آواز دے سوا خوف خدا تعالیٰ دے تیراں حرف سوا امام
اپنے دے سنناں چوداں حرف سوا مقتدی اپنے دے لینا
پندراں۔ قرآن مجید غلط پڑھناں جے معنے ہو ونجن
سولاں سجدہ جا پلید تے دیونا ستاراں اوہ شے خدا
تعالیٰ کولوں منگنی جھڑی آدمیاں کولوں منگی جاۓ

ے نچھ دا جواب لینا کہ اگر مصلّی نوں نچھ آئی تو کسی نے یرحمکم اللہ
کھیا پھر مصلی قبول کرکے غفر اللہ بارک اللہ اکھیا یہ منع ہے۔

اٹھاراں۔ دو ہتھاں نال کم کرناں [۱۹] اُنی سینہ طرفوں
کعبے دیوں پھیرناں [۲۰] ویہ فرض نوں ترک دیونی [۲۱] اکویہ
ہسناں وچہ نماز رکوع سجود والی دے [۲۲] باویہ عورت دے
برابر کھلوونات وچہ تکبیر تحریمہ دے [۲۳] تریے ویہ دووں
پیر سجدے وچہ زمین تہیں چائونے [۲۴] چوویہ۔ قرآن مجید
ویکھ کے پڑھنا [۲۵] پنجویہ نماز وقتی پڑھدیاں قضایاد آوس
[۲۶] چھبیہ جاں پچھان کے بے وضو نماز نیتی [۲۷] ستاویہ چوتھا
حصہ عضو دا ننگا ہووے [۲۸] اٹھاویہ جیکوئی آکھے خدا
ہک ہے اوہ آکھے وچہ نماز دے برحق ہے [۲۹] انتریہ وقت
دیگر دے خفتاں پڑھے [۳۰] تریہ جیکو پچھے کھاون
اندر فرض کتنے ہیں توں آکھ جی ترے حلال
کھاوناں ہک حلال دی قوت نال بندگی خدا تعالیٰ
دی کرنی دو۔ رزق طرفوں خدا تعالیٰ دیوں جاننا ترے؛

نصیحت نامہ

تصنیف جناب مولٰینا مولوی غلام رسُول صاحب مرحوم و مغفورؒ

دلا غافل نہ ہو یکدم یہ دنیا چھوڑ جانا ہے
بغیچے چھوڑ کر خالی زمیں اندر سمانا ہے

تیرا نازک بدن بھائی جو لیٹے سیج پھولوں پر
ہو ویگا ایکدن مُردار یہ کرموں نے کھانا ہے

اجل کے روز کو کر یاد کر سامان چلنے کا
زمیں کے فرش پر سونا جو اینٹوں کا سرہانا ہے

نہ بیلی ہو سکے بھائی نہ بیٹا باپ تے مائی
کیا پھرتا ہے سودائی عمل تے کام آنا ہے

جہاں کے شغل میں شاغل خدا کی یاد سے غافل
کریں دعوٰی کہ یہ دنیا میرا دائم ٹکانا ہے

غلط فہمید ہے تیری نہیں آرام اس پُل پر
مسافر بے وطن ہیں توں کہاں تیرا ٹکانا ہے

کہاں وہ ماہِ کنعانی کہاں تخت سلیمانی
گئے سب چھوڑ یہ فانی اگر نادان و دانا ہے

عزیزا یاد کر وہ دن جو ملک الموت آویگا
نہ جاوے ساتھ تیرے کو اکیلے تو نے جانا ہے

نظر کر دیکھ خویشوں میں جو ساتھی کون ہے تیرا
انہوں نے اپنے ہاتھوں سے اکیلے کو دبانا ہے

فرشتہ روز کرتا ہے منادی چار کونوں پر
محلاں ایچیا نوالے تیرا گوریں ٹکانا ہے

نظر کر ماڑیاں خالی کہاں وہ ماڑیاں والے
سبھی کوڑا پسارا ہے دغا بازی کا بانا ہے

غلام اکدم نہ کر غفلت حیاتی پر نہ ہو غرّہ
خدا کی یاد کر ہر دم جو آخر کام آنا ہے